

CENTER ZA RAVNANJE Z ODPADKI V OSOJNICI

Uradne ure:

ponedeljek - petek: od 10. do 12. ure in
od 16. do 18. ure

sobota: od 10. do 14. ure

Informacije:

Vodja centra Miran Benedik - tel. 041 789 861.

ODLAGALIŠČE GRADBENIH IN ORGANSKIH ODPADKOV NA POSTOTN'K

Skrbnik je na odlagališču vsak delovnik dopoldan (okvirno od 7. do 12. ure). Vendar pa je odlagališče odprto ves dan, tako da lahko gradbene in organske odpadke odložite sami, pri tem pa upoštevajte navodila na tablah in odpadke odložite na ustrezna mesta.

Informacije:

Vodja odlagališča in komunalni nadzornik Tone Bogataj - tel. 051 302 063.

Leta 1970, je 22. aprila preko 20 milijonov Američanov zasedlo ulice, parke in druga javna mesta, ter protestiralo z namenom opozoriti na nujnost varovanja zdravega okolja in narave. Od takrat dalje zaznamujemo in opozarjamo na

DAN ZEMLJE

22. april

Ta datum pa je tudi rojstni dan slovenskih tabornikov!

OBČINA ŽIRI in ŽIROVSKI TABORNIKI

VAS VABIMO IN PROSIMO

VARUJMO OKOLJE IN VARČUJMO!

NAPOTKI ZA RAVNANJE Z ODPADKI

V skrbi za čisto okolje je občina Žiri že leta 1997 organizirala ločeno zbiranje odpadkov. Na območju Žirov je bilo postavljeno 75 ekoloških otokov, kjer ločeno zbiramo papir, steklo, pločevinke in plastiko. Pred časom je občina podpisala pogodbo z družbo Slopak, ki je prevzela odgovornost za prevzem, razvrščanje in ponovno uporabo odpadnih snovi (reciklažo) vseh sortiranih odpadkov.

Odpadno embalažo smo dolžni zbrati na ekoloških otokih. Občina Žiri pa poskrbi za redno praznjenje zabojnikov in za odvoz zbranih odpadkov na zbirno mesto družbe Slopak.

V nadaljevanju podrobneje predstavljamo pomen ločenega zbiranja ter kaj in kako lahko odlagamo v zabojnike, ki so nameščeni na ekoloških otokih.

POMEN LOČENEGA ZBIRANJA ODPADKOV

- **ZMANJŠAMO KOLIČINO ODPADKOV, ki se jih odloži na odlagališče in tako varčujemo z dragocenim prostorom.**

Deponija v Dragi ima dovoljenje za obratovanje do leta 2008, ko naj bi bila na Gorenjskem zgrajena sežigalnica, kamor bomo vozili komunalne odpadke po letu 2008. Ker pa je odlagališče že polno, smo štiri občine, ki deponijo uporabljamo, primorane deponijo prostorsko razširiti. Občina Žiri bo prispevala 10% denarnih sredstev za to investicijo. Če bomo na ekoloških otokih pravilno sortirali odpadke, bomo tako zmanjšali količino odpadkov za odvoz na deponijo, s tem pa tudi nastale stroške. Prihranjeni denar bomo preusmerili v investicijo razširitve deponije, vaš mesečni račun za smetarino pa bo še vedno med najnižjimi v Sloveniji.

- **OHRANJAMO NARAVNE VIRE IN VARČUJMO Z ENERGIJO.**

- *Papir*, ki ga zberemo, v papirnici ponovno uporabijo pri izdelavi novih izdelkov. Tako prihranijo energijo in zmanjša se uničevanje gozdov.

- Zbrano *steklo* prevzamejo v steklarni za izdelavo novih izdelkov, prihranijo energijo in neobnovljive vire – kremenčev pesek.

- *Kovine* ponovno uporabijo v železarnah in prihranijo neobnovljive vire – rudo.

- *Gume* sežgejo v cementarni in pri proizvodnji cementa prihranijo neobnovljive vire – nafto.

- **INDUSTRIJI VRAČAMO SUROVINE.**

Stiropor, plastike, folije in trda plastika so snovi, ki se v naravi ne razgradijo, oziroma zelo težko. Zato je pomembno, da jih zbiramo ločeno in jih predelovalci lahko ponovno uporabijo za nove izdelke.

- IN NAJPOMEMBNEJŠE: **VARUJEMO NARAVO IN OHRANJAMO NAŠ ŽIVLJENJSKI PROSTOR ČIST!**

2

ČISTILA	Tista, ki so označena kot nevarne snovi.
ZDRAVILA	Tablete, ampule, mazila, pršila, svečke, kapljice, kapsule.
BATERIJE IN AKUMULATORJI (C, N)	Nikelj-kadmijeve, cinkove, litijeve, alkalne, manganove, svinčevi akumulatorji.
ELEKTRIČNA IN ELEKTRONSKA OPREMA	Mobilni telefoni, računalniki, monitorji, ure z LCD zaslonom, televizorji, radijski sprejemniki, tiskalniki.
TLAČNE POSODE - PRŠILKE, SPREJI	Plinski vžigalniki, manjši gasilni aparati, laki za lase, sredstva za osebni nego (deodoranti), sredstva proti mrčesu, osvežilci zraka, tesnilne mase (poliuretanska pena).

Legenda: F – lahko vnetljivo, F⁺ - zelo lahko vnetljivo, C – jedko, X_n – škodljivo za zdravje, X_i – dražeče, N – nevarno za okolje, T – strupeno, T⁺ - zelo strupeno, E – eksplozivno, O – oksidativno

Embalažo, ki vsebuje nevarne snovi, označene s F, F⁺, C, X_n, X_i in N, lahko oddamo v zabojnik šele, ko:

- **embalaža ne vsebuje tujih snovi, ki niso bile originalno zapakirane;**
- **so posode z visokimi mediji (lepila, mase, barve,...) postrgane z lopatico ali čopičem, do količine embalirane snovi, ki ni več primerna za osnovno uporabo;**
- **so posode s tekočimi mediji (redčila, barve, čistila,...) izpraznjene do mere, da iz posode ne kaplja, posode morajo biti odprte;**
- **vreče ne vsebujejo ostankov embaliranih snovi, ko se jih obrne, iz njih ne sme izpasti embalirana snov;**
- **so pršilke izpraznjene, potisni plin ne sme izhajati, prav tako se pri obračanju ne sme zaznati, da se v pršilkah pretaka tekočina.**

Embalaža, ki je vsebovala nevarne snovi, označene s T, T⁺, E, O, mora biti zbrana z namenom odstranitve, zato jo je dovoljeno oddati samo posebej pooblaščenim prevzemnikom družbe – v Osojnici.

7

NEVARNI ODPADKI

S temi odpadki je potrebno ravnati še posebej skrbno. Hranimo jih na za to primernem mestu in v originalni embalaži. Nevarnih odpadkov **NE ODLAGAMO** v domači zabojnik za odpadke ali v zabojnike na ekoloških otokih, ampak jih **v času uradnih ur oddamo v centru za ravnanje z odpadki v Osojnici.**

GOSPODINJSKA OLJA	Jedilna olja (tudi prazna embalaža).
TOPILA (T, F, X _n , X _i , N)	Alkohol, bencin, antifriz, razredčila za barve, aceton, razmaščevala, lužila.
KISLINE (C)	Solna kislina – HCl (čistilo za stranišča, odstranjevanje vodnega kamna, čiščenje marmorja), žveplena kislina – H ₂ SO ₄ (v akumulatorjih), fosforna kislina – H ₃ PO ₄ (pasivizacija rje), fluorovodikova kislina – HF, Solitrova kislina (HNO ₂ , Ocetna kislina, mravljinčna kislina.
BAZE (C)	Lužni kamen, čistila za pečice, lužna čistila za odtok in sanitarije, amonijak, salmijak.
FOTOKEMIKALIJE (T, F, X _n , X _i , N)	Razvijalci (le iz gospodinjestev).
PESTICIDI (T, F, X _n , N)	Škropiva, sredstva za zatiranje škodljivcev in plevela, strupi za glodalce, gnojila (tudi prazna embalaža).
FLUORESCENTNE CEVI	Fluorescentne cevi, neonske cevi, visokotlačne natrijeve ali živosrebrne žarnice, varčne žarnice.
ODPADKI, KI VSEBUJEJO Hg (T, N)	Termometri, barometri, releji in stikala.
OLJA IN MASTI (T, N)	Motorna olja, hidravlična olja, reduktorska olja, kurilno olje in dizel, gospodinjsko olje (tudi prazna embalaža).
PREMAZI, LEPILA, ČRNILA (T, F, X _n , X _i , N)	Premazna sredstva, barve, laki, avtolaki, zidne barve, lepila, tesnilne paste in mase (kiti), lužila, izolacijski premazi, sredstva za zaščito lesa, tonerji in kartuše od tiskalnikov.

6

LOČEVANJE ODPADKOV V GOSPODINJSTVIH

Organski odpadki.

Najprej ločimo organske (naravne) odpadke od ostalih. Odpadke, ki nastanejo pri pripravi hrane in zeleni odpadki od vrtov (trava, plevel, listje, veje...) se kompostira na izvoru. Tako si lahko sami pridelate odlično naravno gnojilo. Občani, ki te možnosti nimate, lahko organske odpadke pripeljete in **brezplačno oddate na odlagališču gradbenih odpadkov na Postotn'k.** V ta namen so ob poti na desni strani postavljeni leseni kompostniki, kamor odložite vse organske odpadke, razen vej, katere odložite na vrhu deponije, ob desnem robu. V primeru, da **imate organske odpadke v vreči ali posodi, le to izpraznite in jo odložite v običajni zabojnik za smeti. Na kompost, razen organskih, nikakor ne sodijo nobeni drugi odpadki, saj se ostali odpadki ne razgradijo, ali pa so celo nevarni za okolje!!!**

Kosovni odpadki.

Na primer: vrata, okna, rolete, karnise, radiatorji, bela tehnika, pohištvo, vzmetnice, preproge, sanitarni elementi, elektronske naprave, kolesa, športna oprema, avtomobilske gume, večje količine tekstila, obutve, posode, večje plastične predmete, stiropor, ipd. lahko občani pripeljete in brezplačno oddate na odlagališču v Osojnici v času uradnih ur (glej zadaj). **Že pred odvozom od doma kosovne odpadke ločite po skupinah – glede na vrsto materiala – in jih urejene odložite v določene kontejnerje na odlagališču v Osojnici (pomoč delavca na odlagališču!).**

Gradbeni odpadki.

Na primer: opeka, kamenje, zemlja, kosi betona, ipd. **Do 5 m³** teh odpadkov dnevno lahko občani brezplačno oddate, na odlagališču Postotn'k.

Med gradbene odpadke **ne sodijo** železo, plastika, inštalacijski material, vodovodne cevi, pipe, plastična strešna kritina, ipd., zato jih **izločite že pred odvozom.** Za večje količine, ali če ste v dvomih, kam odložiti material, pokličite komunalnega nadzornika (glej zadaj). Pokličite ga tudi v primeru, ko imate ostanke **cementa ali apna**, saj ne sodita med navadne odpadke.

V primeru, da imate gradbeni material v vreči ali posodi, le to izpraznite in jo odložite v običajni zabojnik za smeti!!!

3

Papir, steklo ter plastična in kovinska embalaža.

Med odpadki je veliko »koristnih«, ki jih je mogoče v industriji ponovno predelati v nove izdelke. Taki odpadki so papir, steklo ter plastična in kovinska embalaža. Pri prepoznavanju koristnih odpadkov nam je v pomoč "zelena pika", s katero so označeni številni izdelki, katerih embalaža se lahko reciklira (ponovno predela). Te odpadke zbiramo na **EKOLOŠKIH OTOKIH**:

Zabojnik z ZELENIH pokrovom – STEKLO:

DA:

- steklenice in stekleničke živil, pijač, kozmetike in zdravil;
- kozarci vloženi živil;
- druga steklena embalaža.

NE:

- okensko, avtomobilsko in drugo ravno steklo;
- ogledala, kristalno in ekransko steklo;
- steklo svetil (steklo neonskih, halogenskih in žarilnih žarnic, stekleni senčniki svetil);
- pleksi steklo, karbonsko steklo in druge vrste stekla iz umetnih mas
- laboratorijsko in drugo ognjevarno steklo, keramika, kamenje ipd.

Našteto pod »NE« oddamo na odlagališče v Osojnici!!!

Zamaške in pokrovčke odložimo v zabojnik za kovinsko in plastično embalažo!!!

Zabojnik z RDEČIM pokrovom – PAPIR:

DA:

- kartonska embalaža in lepenka;
- ovojni papir in papirnate nakupovalne vrečke;
- časopisi, revije, zvezki, knjige;
- prospekti, katalogi;
- pisemske ovojnice, pisarniški papir.

NE:

- embalaža (»tetrapaki«) za tekoča živila (npr. mleko, smetana, sokovi, čaj, voda in druge brezalkoholne pijače, paradižnikova mezga, mehčalec za perilo ipd.);

4

- z živil **pomazana ali prepojena** (jedilno olje, druge tekočine in ostanki živil) papirnata in kartonska embalaža (pladnji, kozarci in skodelice za enkratno uporabo, embalaža globoko zmrznjenih živil ter jedi ipd.);
- ovitek od čokolade;
- samokopirni, povoščeni in plastificiran papir;
- celofan;
- natron vreče lepil, cementa, apna, krmil ipd. sipkih izdelkov;
- tapete;
- higienski papir (papirnate brisače, prtički, robčki ipd.).

Zabojnik z RUMENIM ali MODRIM pokrovom – KOVINSKA IN PLASTIČNA EMBALAŽA:

DA:

- platenke pijač in živil;
- plastični kozarci in lončki (jogurta, margarine, skute, sladoleda, cvetlični,...);
- platenke od kozmetike (detergentov, šamponov,...);
- plastične vrečke in folije (od riža, testenin, bonbonov, piškotov, zmrznjene zelenjave,...);
- embalaža za tekoča živila (»tetrapaki« od mleka, smetane, omak,...);
- pločevinke živil in pijač;
- manjši kosi stiropora.

NE:

- plastična embalaža nevarnih snovi ali njihovi ostanki (motorna in druge vrste mineralnih olj, sredstva za zaščito rastlin - pesticidi, barve laki, redčila ipd.);
- kosovni plastični predmeti (otroške igrače, polomljeni plastični stoli ipd.).

VSA EMBALAŽA MORA BITI POPOLNOMA PRAZNA! PRED ODDAJO JE POTREBNO EMBALAŽO OČISTITI VSEH VRST OSTANKOV (IZPRAZNITI), SPLAKNITI Z VODO, PRIPOROČNJIVO PA JO JE TUDI STISNITI.

VEČJE KOLIČINE OZIROMA VEČJE KOSE KORISTNIH ODPADKOV ODDAJTE NA CENTRU ZA RAVNANJE Z ODPADKI V OSOJNICI, V ČASU URADNIH UR!!!

5